

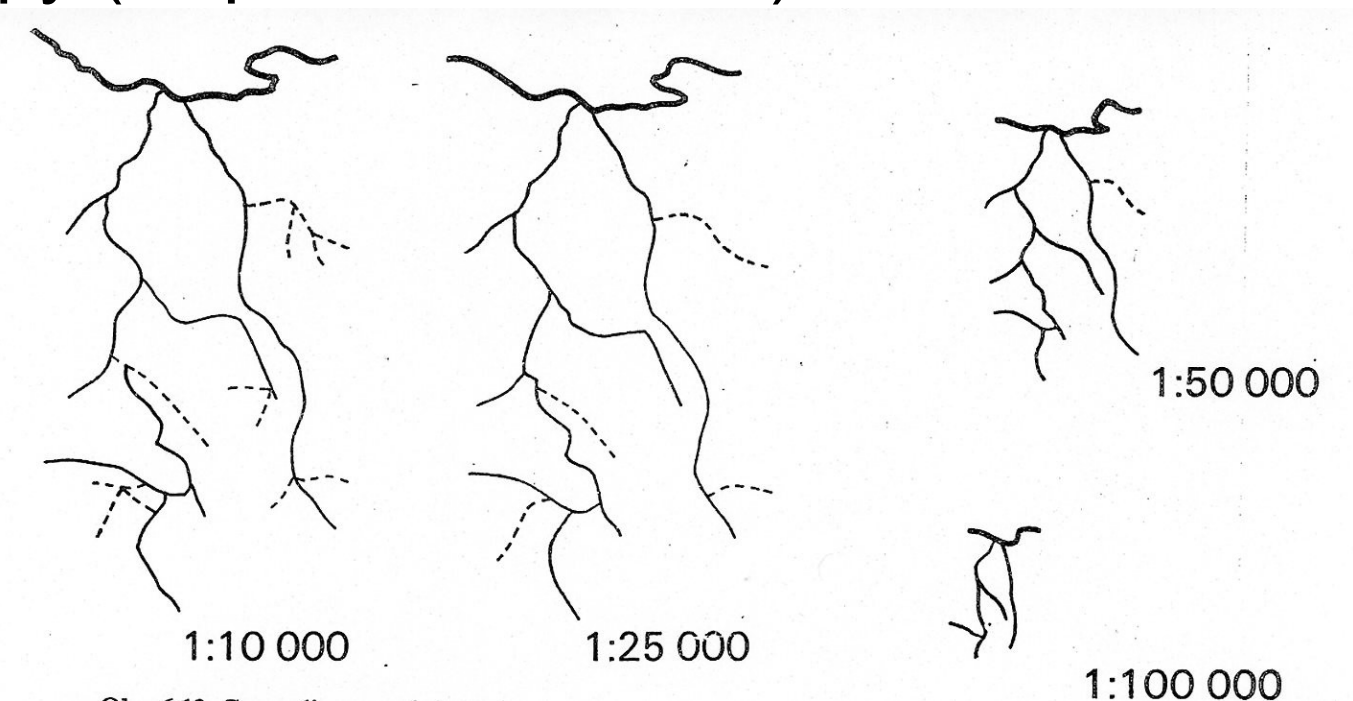
GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE

kartografická generalizace – proč?

- redukce objemu dat
- změna měřítka mapy
- změna účelu mapy
- zlepšení grafické stránky mapy

Kartografická generalizace

- výběr a cílevědomé zevšeobecnění objektů znázorňovaných na mapě úměrně jejich významu, charakteru území, měřítku a účelu mapy (Čapek a kol., 1992)

Činitelé generalizace

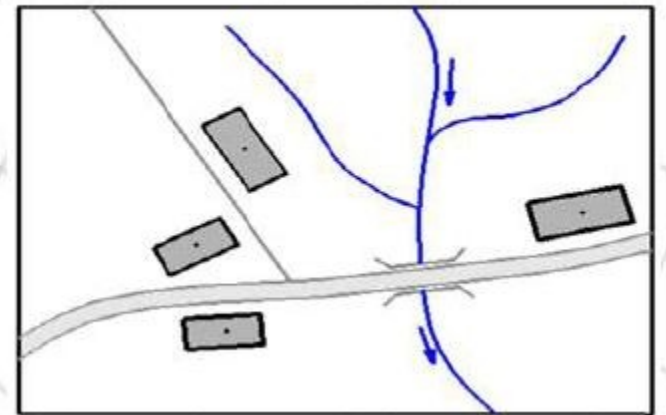
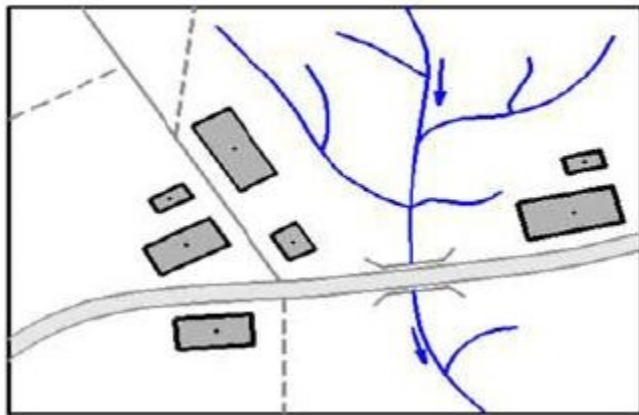
- **Účel mapy** - záleží zejména na uživateli a tématu mapy
- **Měřítko mapy** - zmenšení měřítka znamená snížení informační kapacity mapy
- **Ráz zobrazovaného území** - důležité prvky by měly zůstat zachovány
- **Způsob grafického znázornění** (znakový klíč) - vliv parametrů znaku (velikost, tvar atd.)

Metody generalizace

- výběr
- klasifikace
- geometrická generalizace
- operace s plochami
- prostorová redukce
- změna grafické reprezentace
- generalizace textových popisků a doplňků
- generalizace atributové složky

Metoda výběru

□ výběr zájmových prvků

□ **cenzální výběr** – stanovuje se dolní hranice výběru

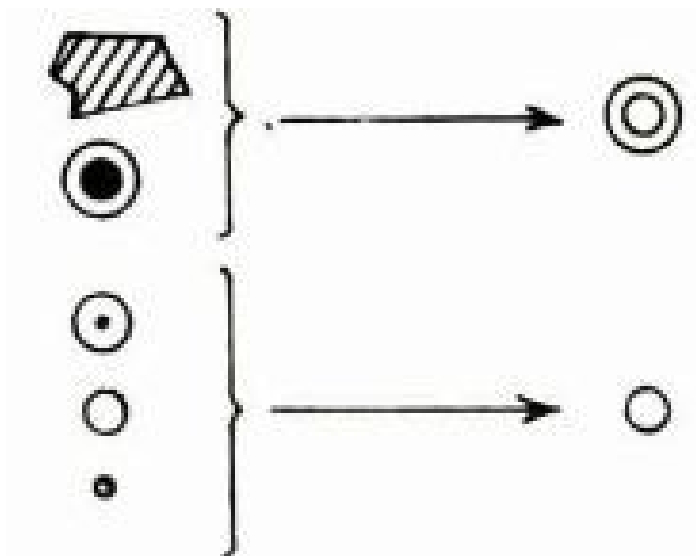
□ **normativní výběr** – Topferův zákon odmocniny:

- n_o ...počet prvků na mapě odvozené
- n_p počet prvků na mapě podkladové
- m_o ...měřítkové číslo mapy odvozené
- m_p ...měřítkové číslo mapy podkladové

$$n_o = n_p \sqrt{\frac{m_p}{m_o}}$$

Změna klasifikace

- slučování/rozdělování jednotlivých skupin

Geometrická generalizace

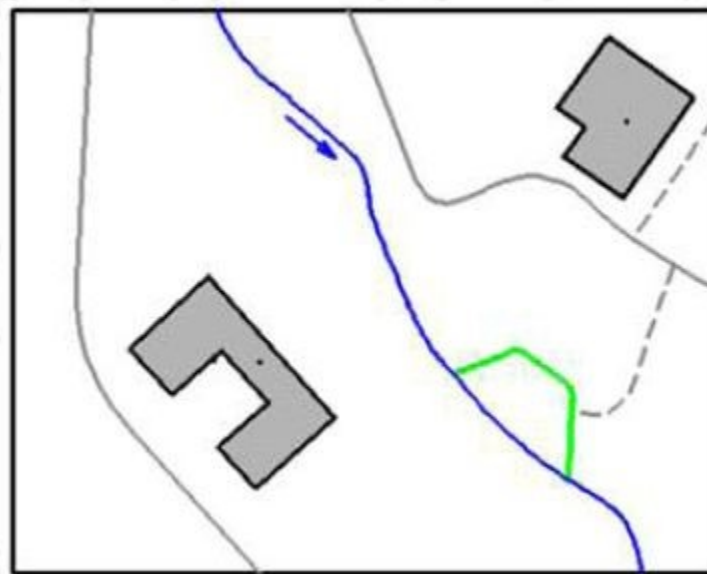
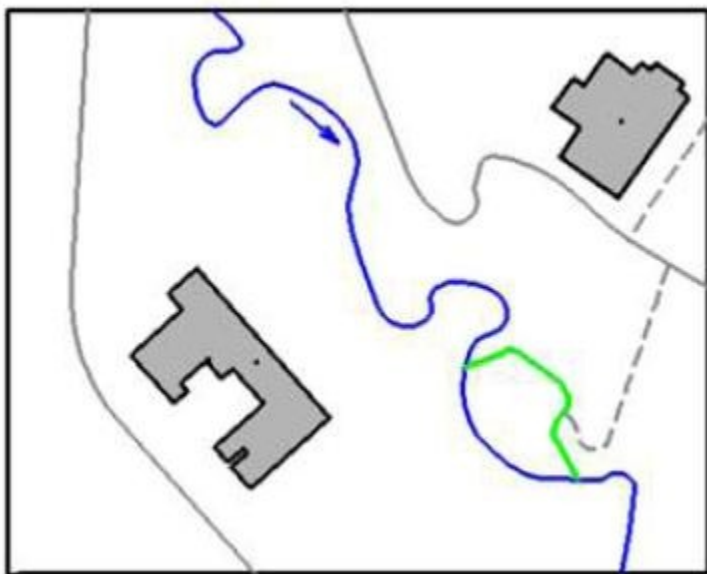
- úprava tvarů linií

1. zjednodušení
2. vyhlazení
3. zlepšení
4. posun
5. pootočení

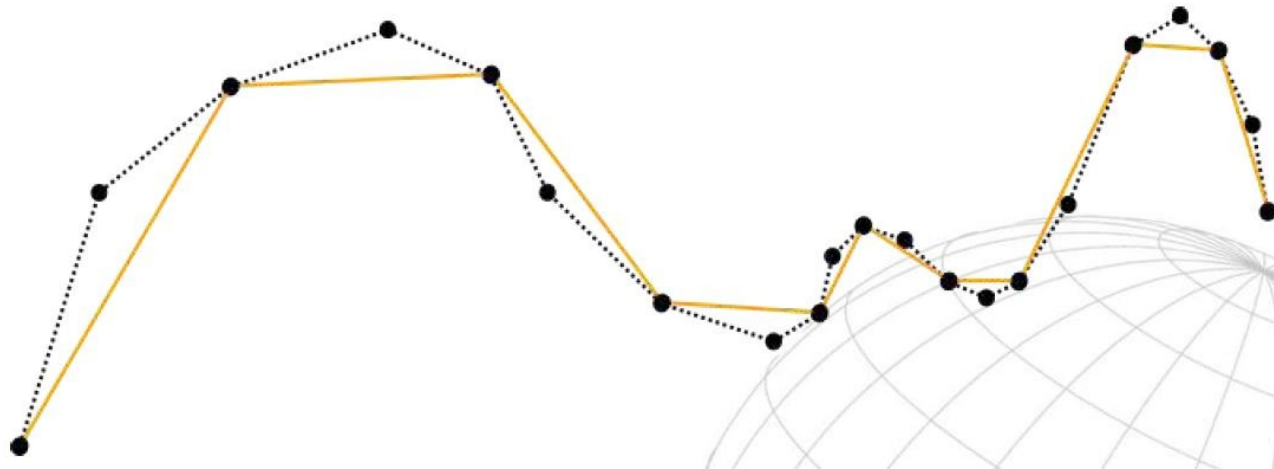

Geometrická generalizace

1. zjednodušení – linie a plochy
  - příliš detailní
  - zachování koncových bodů, specifických tvarů, relativních proporcí

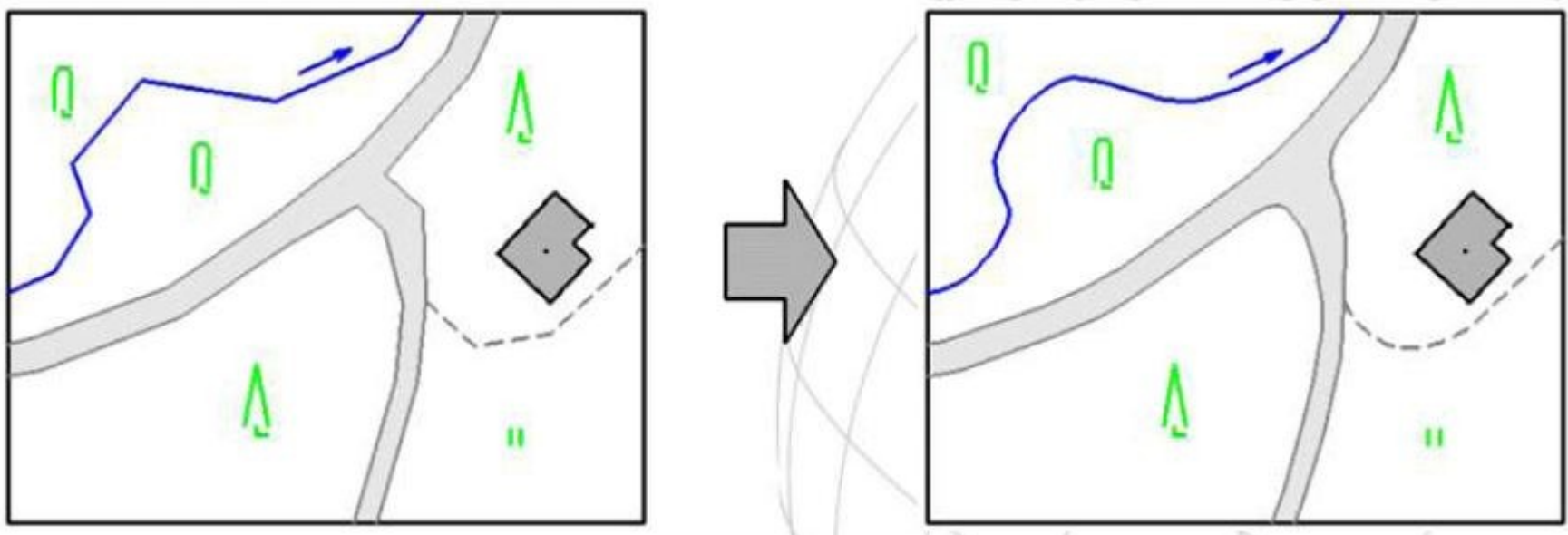
Geometrická generalizace

- zjednodušování detailů budov - odstranění detailů
  - ▣ příliš malé hrany, výstupky, výklenky...
- maximální generalizace

Geometrická generalizace

2. vyhlazení – estetičnost

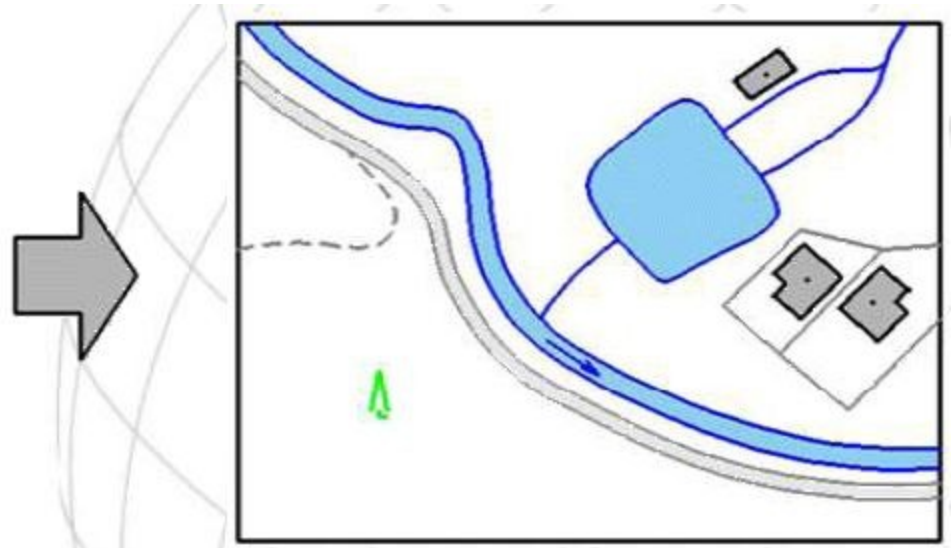
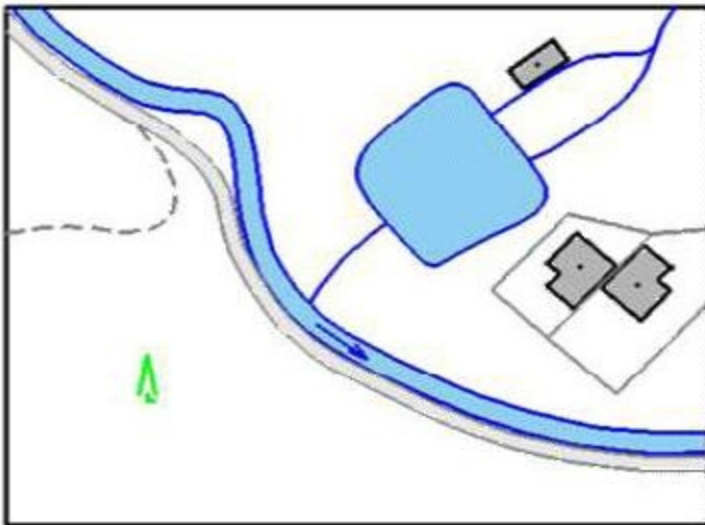
Geometrická generalizace

- 3. zlepšení – za účelem zkvalitnění mapového obrazu
  - ▣ např.: zvýraznění meandrů vodního toku

- ▣ pravoúhlé vyrovnání
  - ▣ stavby

Geometrická generalizace

4. posunutí

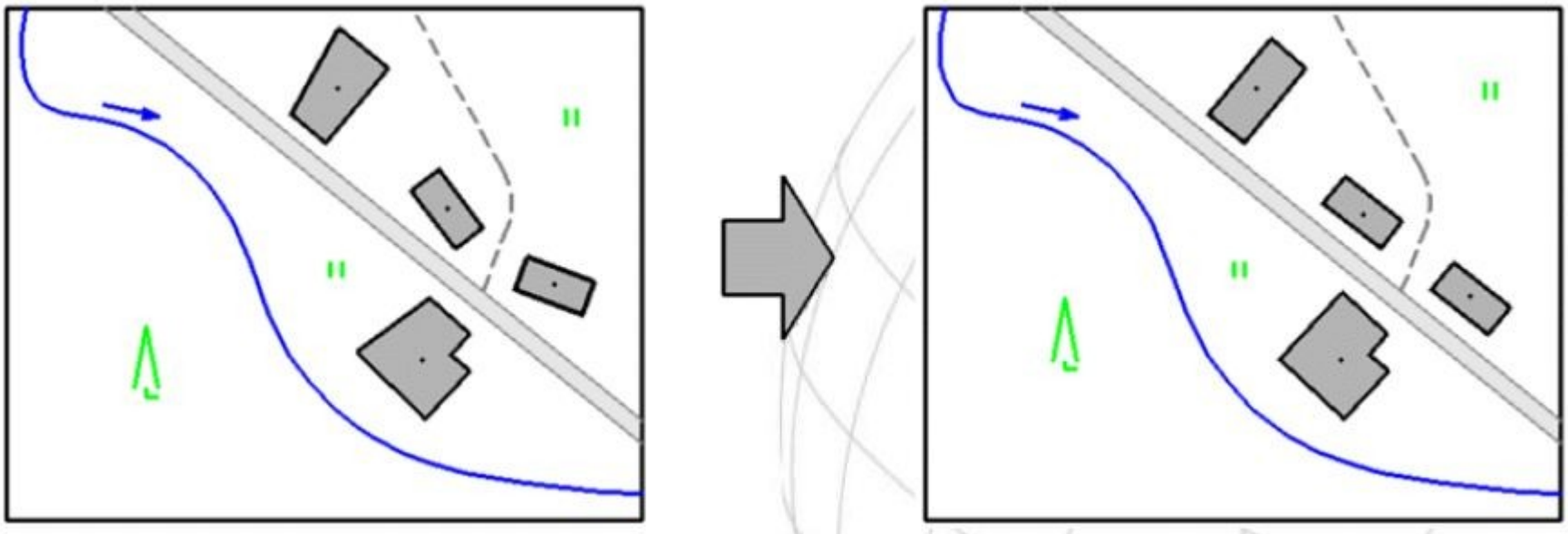
- ▣ pro lepší zviditelnění, které by mohly splývat v jeden celek
- ▣ odsazují se objekty s menší prioritou
  - porušení polohy, ale zlepšení přehlednosti

Geometrická generalizace

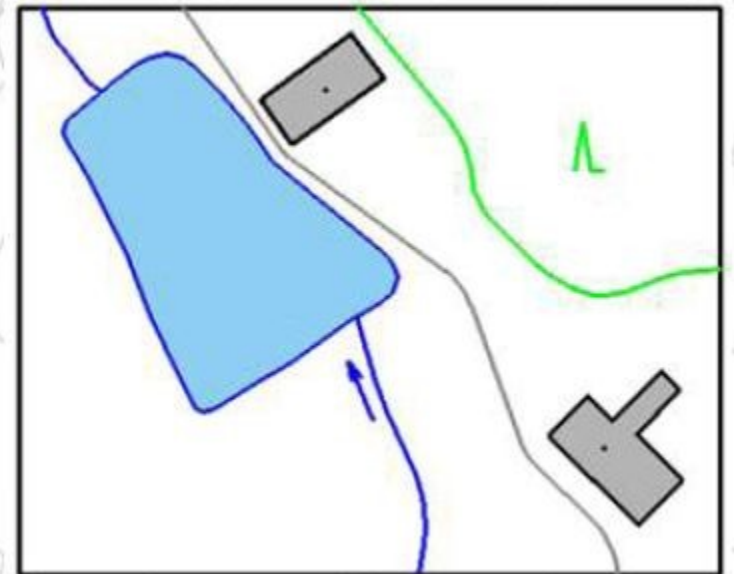
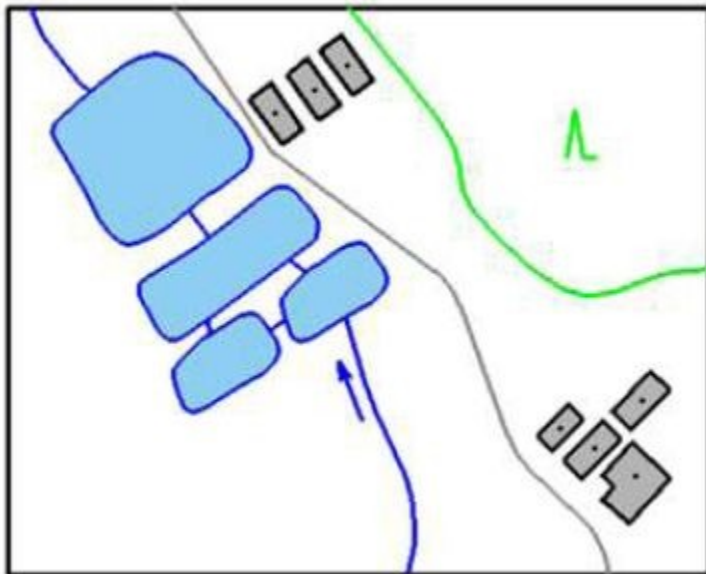
5. pootočení

- ▣ ztráta přesnosti datového modelu
- ▣ pouze v kombinaci s přesným modelem

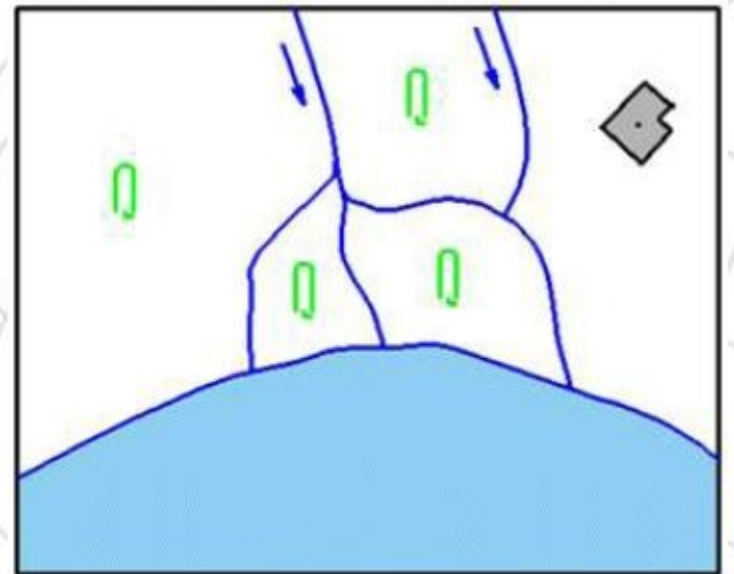
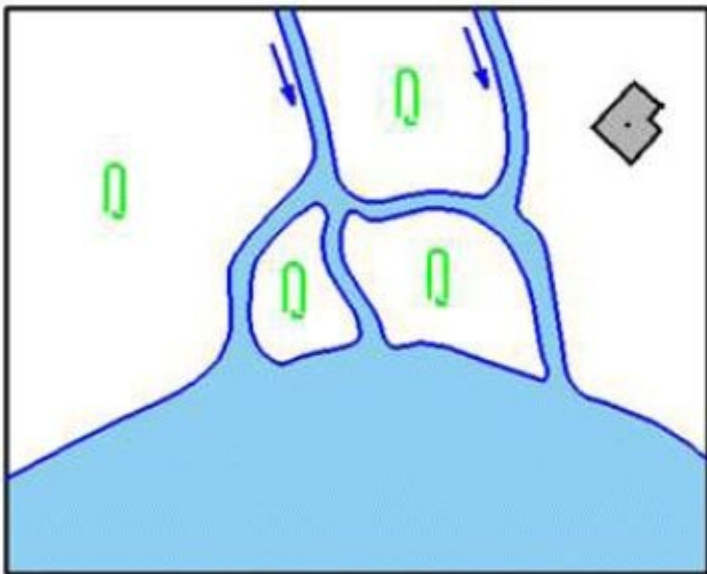
Operace s plochami

- sjednocení ploch
- zrušení ploch
- rozdělení ploch

Prostorová redukce

- plocha → linie
- plocha → bod
- linie → bod
- bod → plocha

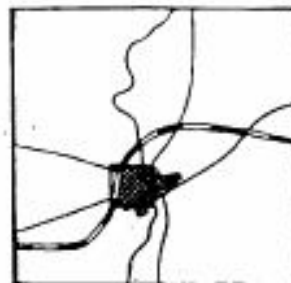

Změna grafické reprezentace

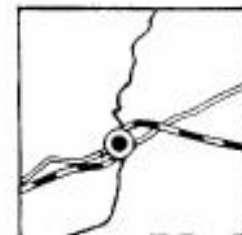
- změna vlastního kartografického symbolu
- změna jedné z vlastností kar. znaku – barvy, síla čáry, struktura...

1: 50 000

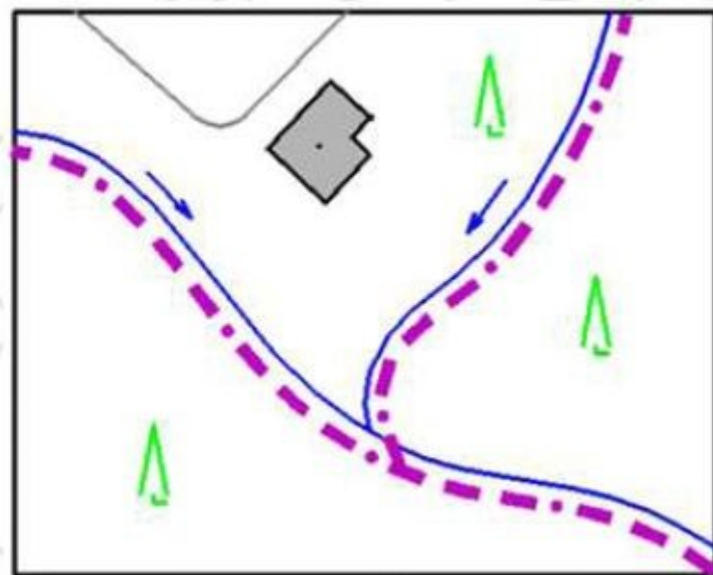
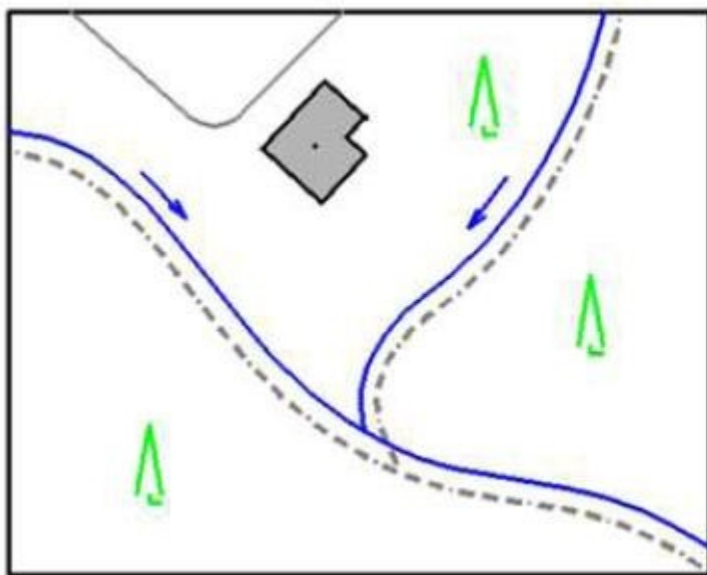
1: 300 000

1: 1 000 000

Zvýraznění

- důležité prvky
- vyzdvižení do popředí

Generalizace textových popisů

- výběr
- posun
- grafické přiřazení
- vytváření zkratek

Zadání

- na libovolné turistické mapě v měřítku 1:50 000 si vyberte území 3x3 km
- vybrané území zpracujte v měřítku 1:100 000
- při vytváření odvozené mapy berte v úvahu důležitost jednotlivých činitelů generalizace a na jejich základě použijte vhodné generalizační metody
- výsledkem je:
  - ▣ mapa se všemi náležitostmi
  - ▣ protokol s uvedením použitých metod generalizace